

Nieuw elan vergt focus op gendergelijkheid en vrouwenrechten

Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst. De titel van het coalitieakkoord van het toekomstige kabinet Rutte-IV spreekt tot de verbeelding. Zeker op het internationaal vlak. Eén punt valt enorm op; gendergelijkheid en vrouwenrechten ontbreken in het buitenlandbeleid.

In het coalitieakkoord staat het nieuwe kabinet terecht stil bij grote mondiale en nationale vraagstukken zoals klimaatverandering, de pandemie bestrijding, economisch herstel en ongelijkheid. Nationaal wordt daarbij duidelijk ingezet op gelijke kansen voor iedereen, ongeacht gender: met een actief emancipatiebeleid, een eerlijkere werk-zorgverdeling, de bestrijding van vrouwenhaat en geweld tegen vrouwen. In het internationale beleid lijkt deze focus te missen.

In de buitenland paragrafen van het regeerakkoord is wel aandacht voor de toenemende druk op de internationale rechtsorde, mensenrechten en groepen in een kwetsbare positie. Mensenrechten blijven prioriteit, evenals optreden tegen schendingen ervan, met speciale aandacht voor LHBTIQ+ en persvrijheid. Het kabinet wil ook een voortrekkersrol pakken op internationale samenwerking. In het ontwikkelingsamenwerkingsbeleid blijft de focus op de SDGs, seksuele en reproductieve rechten en gezondheid (SRGR), en samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

Het ontbreken van specifieke aandacht voor gendergelijkheid en vrouwenrechten in de buitenland thema's is dan ook verbazingwekkend. Nederland is al jaren internationaal voorvechter op het gebied gendergelijkheid. De afgelopen regeerperiode was SDG 5 - *Gendergelijkheid en de empowerment van alle vrouwen en meisjes* een dwarsdoorsnijdend doel van het Nederlandse buitenlandse handel- en ontwikkelingsamenwerkingsbeleid.

Het ontbreken van gendergelijkheid en vrouwenrechten in de internationale ambities van het kabinet staat bovendien haaks op de terechte uitspraken van demissionair premier/formateur Mark Rutte bij de VN dit najaar over de stijging van gender-gerelateerd geweld als wereldwijde 'schaduwpanemie', als gevolg van de COVID-19 crisis. Dankzij de crisis staan de rechten van alle vrouwen en meisjes wereldwijd, hun positie in samenlevingen en toegang tot voorzieningen meer onder druk dan ooit. Eenmaal ingeleverd zijn gendergelijkheid en vrouwenrechten moeilijk terug te winnen.

Een structurele genderlens is cruciaal

In alle speerpunten die het nieuwe kabinet benoemt in het internationale hoofdstuk is een structurele genderlens cruciaal:

- Om noodhulp effectief te laten zijn, moet rekening gehouden worden met de verschillende behoeftes en kwetsbaarheden van gender en leeftijd in crisissituaties.
- De gewenste Global Health Strategie werkt alleen voor iedereen als erin meegenomen wordt dat vrouwen en meisjes in al hun diversiteit op veel plekken in de wereld nauwelijks toegang tot zorgsystemen hebben. Inclusief reproductieve en seksuele gezondheidszorg. En in het geval van seksueel geweld, zijn er ook vaak extra barrières voor mannen waar expliciet rekening mee moet worden gehouden.
- Stevige verankering van gendergelijkheid en vrouwenrechten in de beloofde nationale IMVO-wetgeving en in de internationale handelsagenda is van belang om geweld tegen vrouwen in productieketens uit te bannen.
- Interventies gericht op klimaatmitigatie- en adaptatie zijn succesvoller wanneer vrouwen en Inheemse gemeenschappen onderdeel zijn van de politieke besluitvorming hierover en met hun kennis, kunde en ervaringen bijdragen aan beleidsontwikkeling.

Internationale voorvechter op gendergelijkheid en vrouwenrechten

Canada, Zweden, Frankrijk, Spanje, Luxemburg en Mexico hebben al de sprong vooruit gewaagd door gendergelijkheid en vrouwenrechten expliciet uitgangspunt van hun buitenlandbeleid te maken. De Verenigde Staten hebben een Gender Policy Council in het leven geroepen om gendergelijkheid in federaal en internationaal beleid te versterken. De nieuwe Duitse regering heeft duidelijk de intentie voor een eigen feministisch buitenlandbeleid uitgesproken. Een vergelijkbare ambitie zou passen bij Nederland om haar rol als voorvechter op gendergelijkheid en vrouwenrechten vast te houden, te vernieuwen, en in samenwerking met andere voortrekkers te blijven uitvoeren. Het is juist nu tijd om ook een feministisch buitenlandbeleid te ontwikkelen. In woord en in daad.

WO=MEN Dutch Gender Platform roept het nieuwe kabinet op:

- Zorg dat Nederland dé internationale voorvechter met een genderperspectief in internationale fora blijft.
- Bescherm en vergroot de maatschappelijke, politieke en financiële ruimte voor gendergelijkheid en vrouwenrechten.
- Versterk een genderlens, door de betekenisvolle representatie en participatie van vrouwen en meisjes in politieke besluitvormingsprocessen te bevorderen. Van vredesonderhandelingen tot de aanpak van klimaatverandering.
- Zorg ervoor dat de Nederlandse inzet in de wereldwijde pandemie bestrijding gendertransformatief is.

Samen met onze leden en partners zal WO=MEN zich hier sterk voor blijven maken bij verschillende Kamerleden, de nieuwe bewindspersonen en ministeries. Wij kijken ernaar uit om hierover met de nieuwe ministers in gesprek te gaan. Zodat gendergelijkheid en vrouwenrechten als noodzakelijke basis het Nederlandse buitenlandbeleid een stevig fundament geven.

Want gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn géén luxe, maar een recht.

Verschillende leden van WO=MEN schreven een eigen reactie op het coalitieakkoord:

- ActionAid: [Nog geen nieuw elan, graag een feministischer plan](#)
- CARE Nederland: [Het regeerakkoord volgens CARE](#)
- Plan International: [Coalitieakkoord mist aandacht voor internationale gendergelijkheid](#)
- Partos: [Omzien naar elkaar, voor de allerarmsten een bescheiden gebaar](#)
- WECF: [Het coalitieakkoord langs de ecofeministische meetlat](#)

Meer weten over onze inzet richting de Nederlandse politiek? Bekijk [hier](#) onze input voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021.

